

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบัน การดำเนินการผลิต โดยส่วนใหญ่ต้องอาศัยแรงงานเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการผลิต ซึ่งบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด เป็น บริษัทที่ดำเนินงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราส่งออกไปขายยังต่างประเทศ นำเงินตราเข้าประเทศปีละหลายพันล้านบาท เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีความมั่นคง ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังการแข่งขันทางธุรกิจของหลายๆ องค์กร ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารและการจัดการ ให้องค์กรได้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ปัจจัยที่ต้องคำนึงและให้ความสำคัญมากที่สุดคือ “คน” ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการบริหารและการจัดการเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย คน (man) เงิน (money) วัสดุ (material) และวิธีการจัดการ (management) คนนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งกับองค์กรทุกประเภทในการบริหารและการจัดการ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อบุคลากรในองค์กรมีความสำคัญเช่นนี้แล้ว ผู้บริหารทุกระดับในองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ จึงให้ความสำคัญและธำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรได้กำหนดไว้ยาวนานเท่านาน

องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็น องค์กรของรัฐ หรือ ธุรกิจเอกชนใดๆ ก็ตาม การส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีขวัญและกำลังใจดี เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ หากบุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ดีแล้ว ก็จะช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงตามจุดหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ตลอดจนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ นอกจากนี้ การหาแนวทางการปรับปรุงงานนั้นๆ ให้เจริญก้าวหน้า ด้วยความเสียสละ ททุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ก็เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในทางตรงกันข้าม หากปัจจัยดังกล่าว มีผลออกมาทางลบก็จะทำให้บุคลากรในองค์กร มีการลาออกจากงานในอัตราที่สูง พนักงานเกิดความเบื่อหน่ายจากงานที่ปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ที่เย็นชาต่อกัน ไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ที่องค์กรจัดขึ้น และไม่ปฏิบัติตามนโยบายของบริษัทฯที่กำหนดขึ้น หรือ

ปฏิบัติประเภทแบบเสียไม่ได้ ไม่มีความจริงใจในการปฏิบัติงาน ขาดความสามัคคี ตลอดจนหยุดงานไม่มีเหตุผล สิ่งต่างๆเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

อย่างไรก็ตาม บริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับ และมุ่งเน้นในการสร้างขวัญ และ กำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บริษัทอยู่รอด ในยุคการแข่งขัน เช่นนี้ ถ้าปราศจากความร่วมมือ และสนับสนุนจากบุคลากรในองค์กรแล้ว ผลสำเร็จในการบริหาร และการจัดการก็จะลดน้อยลง การสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด สนับสนุน และ ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารทุกระดับของบริษัทจำเป็นต้องเข้าใจถึง ปัจจัยที่มีผลต่อระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยพิจารณาองค์ประกอบสำคัญได้แก่

1. ด้านสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน
2. ด้านรายได้
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา
4. ความก้าวหน้าในหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน
5. สวัสดิการของบริษัท
6. ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
7. นโยบายบริษัท

ดังนั้น ผู้ทำการวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงระดับขวัญและกำลังใจ ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ซึ่งคาดว่า จะเป็นข้อมูลที่เหมาะสมเพื่อที่จะนำไปพิจารณา และปรับปรุงแก้ไข ในการบริหารและการจัดการ เพื่อให้พนักงานในบริษัทเกิดขวัญและกำลังใจ และสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน ด้านรายได้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ความก้าวหน้าในหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน สวัสดิการของบริษัท ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และ นโยบายบริษัท

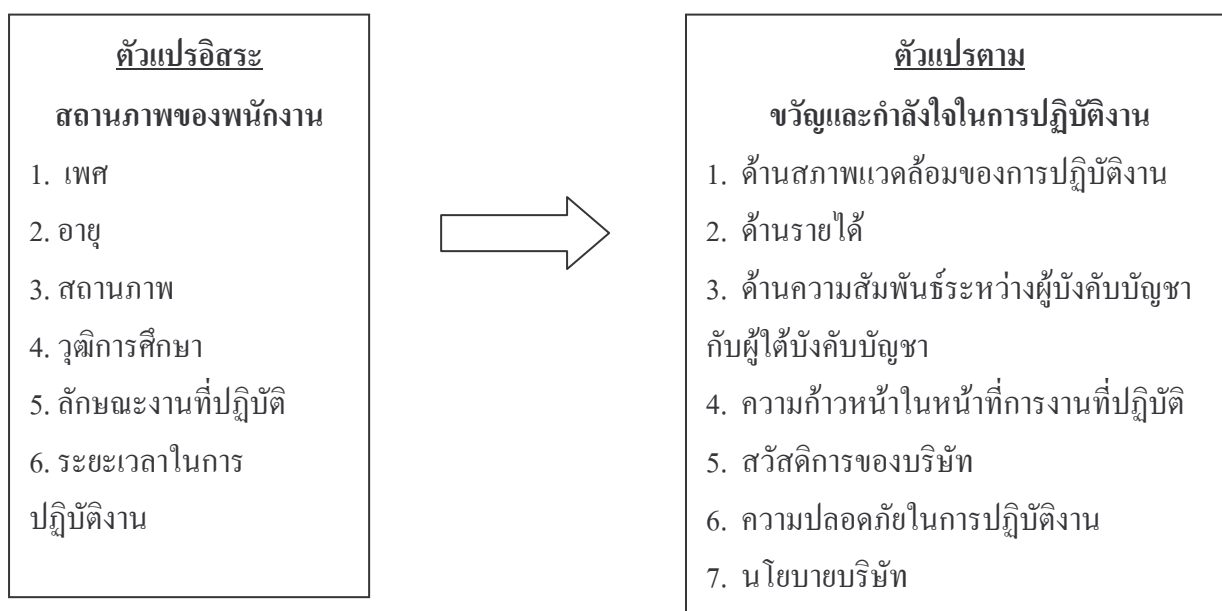
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ความสำคัญของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม
แอคมิ จำกัด
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ในการปรับปรุง และ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในด้าน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุดแก่องค์กร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการศึกษา ขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม
แอคมิ จำกัด ซึ่งจำแนกตาม วุฒิการศึกษา ลักษณะของการปฏิบัติงาน อายุ สถานภาพ และระยะเวลา
ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

คำถามในการวิจัย

1. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ระดับใด
2. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด โดยจำแนก ตามเพศ อายุ สถานภาพ วุฒิ การศึกษา ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่เพศต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่มีอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
3. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่มีสถานภาพต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
5. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่มีลักษณะการปฏิบัติงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
6. พนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ขอบข่ายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด จำนวน 1,766 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงานของบริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ เกรจซี และ มอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 303) ได้บุคคลากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์

พนักงาน หมายถึง คนงานหรือผู้ที่มาปฏิบัติงาน ทั้งที่เป็นพนักงานทดลองงานหรือพนักงานประจำที่เข้ามาปฏิบัติงาน และได้รับค่าจ้างจาก บริษัท อุตสาหกรรม แอคมิ จำกัด

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพจิตใจของพนักงานหรือความรู้สึก นึกคิด ที่มีต่อองค์กร หรืออารมณ์ของพนักงานที่มีต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ อาจจะแสดงออกมาในรูปของความกระตือรือร้น หรือ ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การได้รับความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน หรือบางทีก็แสดงออกมาในรูปของความรู้สึกเบื่อหน่าย ซึ่งการแสดงออกมดังกล่าว มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และมีผลอาจทำให้องค์กรเสียบุคคลากรที่มีคุณภาพได้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข พอใจ มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพสูงสุด

สภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน สภาพทางกายภาพของสถานที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ แสง สี เสียง สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เครื่องมือป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ยานพาหนะ ความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

รายได้ หมายถึง การได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนในรูปต่างๆ ได้แก่ ค่าจ้าง เงินเดือน ค่ากะ เบี้ยขยัน ค่าครองชีพ ซึ่งเหมาะสมกับการนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หมายถึง ความต้องการให้ผู้บังคับบัญชาเข้าใจในเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องส่วนตัวและให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และปกครองบังคับบัญชาด้วยเหตุผล และยรรวมตลอดทั้งด้านความยุติธรรมที่เที่ยงตรง

ความก้าวหน้าในหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และการรู้จักการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ได้แก่ การได้ใช้ความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลของการปฏิบัติงานสามารถวัดได้ เปรียบเทียบกับมาตรฐานได้

สวัสดิการของบริษัท หมายถึง การให้สวัสดิการในรูปแบบต่างๆ หรือประโยชน์แก่กุลพนักงานนอกเหนือจากค่าจ้างและเงินเดือน เช่น โบนัส การจัดให้มีที่พักอาศัย สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพพื้นที่การปฏิบัติงาน และการกระทำในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงสภาพการปฏิบัติงานที่มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการถูกให้ออก ปลดออก และไล่ออกจากงานที่ปฏิบัติอยู่ สร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพจากงานที่ทำอยู่

นโยบายบริษัท หมายถึง การจัดการและการบริหารงานขององค์กร ซึ่งจะต้องอยู่ในลักษณะนโยบายที่ชัดเจน มีการแบ่งงานไม่ซ้ำซ้อน มีความเป็นธรรม ได้แก่ นโยบายการบริหารงานที่ชัดเจน มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีการเขียนนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และมีการชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง และมีการชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการบริหารงานต่างๆ เป็นต้น